

# Prædiken til Skærtorsdag

Joh. 13,1-15

Anden tekstrække

*Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:*

*Det var før påskefesten, og Jesus vidste, at hans time var kommet, da han skulle gå bort fra denne verden til Faderen; han havde elsket sine egne, som var i verden, og han elskede dem indtil det sidste. Og mens de holdt måltid – Djævelen havde allerede sat sig for, at Judas, Simon Iskariots søn, skulle forråde ham; og Jesus vidste, at Faderen havde lagt alt i hans hænder, og at han var udgået fra Gud og nu gik tilbage til Gud – så rejser Jesus sig fra bordet og lægger sin kjortel, tager et klæde og binder det om sig. Derefter hælder han vand op i et fad og giver sig til at vaske disciplenes fødder og tørre dem med klædet, som han havde bundet om sig. Han kom så til Simon Peter, og Peter sagde til ham: »Herre, vasker du mine fødder?« Jesus svarede ham: »Hvad jeg gør, fatter du ikke nu, men senere skal du forstå det.« Peter sagde: »Aldrig i evighed skal du vaske mine fødder.« Jesus svarede: »Hvis jeg ikke vasker dig, har du ikke lod og del sammen med mig.« Simon Peter sagde til ham: »Herre, så ikke kun fødderne, men også hænderne og hovedet!« Jesus sagde til ham: »Den, der er badet, behøver ikke at få vasket andet end fødderne, men er ren over det hele. Og I er rene; dog ikke alle.« Han vidste nemlig, hvem der skulle forråde ham; derfor sagde han: I er ikke alle rene. Da han nu havde vasket deres fødder og taget sin kjortel på og sat sig til bords igen, sagde han til dem: »Forstår I, hvad jeg har gjort mod jer? I kalder mig Mester og Herre, og med rette, for det er jeg. Når nu jeg, jeres Herre og Mester, har vasket jeres fødder, så skylder I også at vaske hinandens fødder. Jeg har givet jer et forbillede, for at I skal gøre, ligesom jeg har gjort mod jer.«*

*Johannesevangeliet 13,1-15*

**D**a jeg var barn, skete det af og til at vi fik lov til at komme en tur på Macdonalds når vi skulle køre langt. Det var primært når det bare var os fire børn og vores far. Når vores mor var med, så skete det aldrig – sådan er det. Når det kun er far, så er der lidt andre regler.

Når vi sad i køen til talemontren, hvor man bestiller, så skete der altid det samme. Der gik de helt store forhandlinger i gang. Ingen skulle snydes. Hvis min bror skulle have noget, så skulle jeg i hvert fald også, og så skulle min søster have noget andet og sådan fortsatte det. Alle argumenter kom på bordet og alle kneb galt, men på magisk vis, så var alle tilfredse når vi nåede talemontren. Efter at vi have sagt vores bestilling, så spurgte stemmen i montren altid om det samme. ”Vil I have pomfritter med?”. Hver gang. Og det satte gang i en kædereaktion. Først min søster, ej men så ville hun altså også gerne have en milkshake, og noget ketchup og så min anden søster, ville også gerne lige have noget ekstra og min bror og jeg skulle i hvert fald heller ikke snydes, og inden vi så os om, så råbte og skreg hele bilen.

Hvis man tænker over det, så er pomfritter kun sådan en ekstra ting, det er ikke måltidet i sig selv. Det er tilbehøret. Alligevel så kunne det vælte det hele.

Gad vide om det er måden vi ser Gud en gang imellem – som tilbehøret.

Det er jo egentligt forståeligt nok. Vores liv kan tage fart. Forfremmelser, de gode karakterer, uddannel-

## Udgivet af

Grundtvigsk Forum  
Nr. 816, 125. årgang  
Marts 2024  
ISSN 0901-2214

ser, MUS-samtaler, overenskomster, SWAT-analyser og årspøgørelse. Oven i det alt det private: kvalitetstid, mødes med vennerne, fritidsjob, forlovelser og bryllup, børn og mere plads, større lejlighed og ny bil så der er plads til barnesædet.

Livet kan tage fart og måske vil Gud gerne lige have at vi stopper op. Vil du have pomfritter med til det her? Vil du have Gud med til det her?

For det kræver det. At vi stopper op og mærker os selv og mærker livets gave, i alle disse ting, alle disse udviklinger, alle de mål vi skal krydse af og vigtige og afgørende valg vi skal træffe, alle de processer som vi skal gennemgå for at vores liv et godt liv. Måske skal vi lige stoppe op og spørge os selv om vi vil have noget Gud med?

*Jeg er livets brød, den der kommer til mig, skal ikke sulte og den der og den der tror på mig skal aldrig tørste.* Det hører vi i teksten til midfaste.

Hvad er brød i dag? På restauranter er brødet et tilbehør. Har I prøvet på en restaurant at de tager penge for brødet, man kan blive helt arrig.

Hvis nogen er i fængsel, siger vi at de sidder på brød og vand. Det kan man næsten ikke byde et andet menneske. Men på Jesu tid var brødet ikke et tilbehør, det VAR måltidet, det var hovedingrediensen for din diæt.

I dag, Skærtorsdag, ser vi den sidste nadver udfolde sig. Her er brødet det der serveres til sidst. Det er ikke bare et ekstratilbehør. Det ER hovedmåltidet.

I fortællingen om Lot i det gamle testamente, der bor Lot i Gomorra med sin kone og døtre, hvor han møder nogle engle, der er udsendt af Gud. Lot står overfor de her engle og ved at det er engle. Her står det:

*Men han blev ved med at inviterer dem, indtil de tog hjem til ham. Han tilberedte et måltid for dem og bage usyrede brød, og de spiste.*

Prøv lige at forestille jer det. Vi kender alle sammen en ældre dame der har noget sølvtøj, som der aldrig bliver taget frem. Det der bliver gemt til hvis dronningen, kommer på besøg og selv da, er det ikke engang sikkert at hun får lov at bruge det.

Prøv så at overveje, hvis det var to engle, udsendt af Gud og I vidste at det her var engle. Hvad ville I lave af mad til dem?

Det er her at Lot bager to usyret brød. Ikke Frankies Pizza eller Kiin Kiin, han ringer ikke ned til Noma og overbeviser dem til at lave to gange honningristede myrer på skovbark eller hvad de nu serverer for tiden. Han hopper ikke på cyklen og drøner ned til Vibes smørrebrød og bestiller den helt store platte. Han bager to usyret brød, for det var det essentielle, det var måltidet.

Måske er det det Gud siger i teksten i dag: Jeg er ikke et tilbehør, jeg er ikke bare noget der står i en kurv på bordet og ser godt ud. ”More than just a pretty face”. Jeg er livets brød. Jeg er hovedretten. Jeg er den primære diæt.

Det virker ekstremt simpelt, men det er det ikke altid. Brød er ekstremt svært at bage. Jeg læste en artikel af en souschef på Geranium, en af Københavns michelin-stjernede restauranter. Han sagde at hvis du er heldig, så tager det to år at lære at bage det perfekte brød. TO ÅR...

Vi snakker mel, vand og salt. 3 ingredienser. Det tager to år, hvis du bager hver dag. Tænk at en så simpel ting, tager så lang tid at perfektionere. Det glemmer vi når vi smager et brød. Der skal noget ekstraordinært til før at vi overhovedet tænker på brødet.

Brødet er selvfølgelig symbol for noget andet, når Jesus taler om det.

Mennesket består af to ting, kød og ånd. Kødet er skrøbeligt, det er der vores drifter og behov sidder. Det er sulten, længslen efter en anden krop og kær-

lighed. Det er begæret, tørst og savnet. Kroppen er skrøbelig, fordi at den ikke er af evighed. Den vil en dag blive til støv.

Ånden derimod, har evighedens frø. Den kan spise af himlens brød og være evig mæt, den kan drikke af alterbægeret og aldrig tørste igen. Den finder sin styrke, der hvor kroppen er svag. I modgangen, i sygdommen, i savnet og i sorgen. Og det er den ånd, der tales til på skærtorsdag.

Ånden har brug for føde i lige så høj grad som legemet har. Det har brug for brødet. For mel, vand og salt, men ligesom brødet tager det tid at perfektionere. Det kræver at man øver sig, at man fodrer og nærer ånden, det kræver at man har en åndelig surdej stående som man kan tage ud, fylde på, ælte og lade gro. Det kræver at vi tør at stoppe op, selv når livet tager fart.

Det kræver at vi stopper op og spørger: Vil vi have noget Gud med til det her? Amen.

## Jakob Løkkegaard

*Sognepræst i Vanløse Sogn*

*Salmer (Den Danske Salmebog):*

*785: Tunge mørke natteskyer*

*471: O glædelig dag*

*(Mel.) 274: Det brød vi bryder*

*217: Min Jesus lad mit hjerte få*

*457: Du som gik foran os*

*848 (100 nye salmer): Gør døren høj, gør porten vid*

*(Holdt til en skærtorsdagsgudstjeneste for unge)*

## Redaktion

Sognepræst  
Adam Garff  
Gentofte Kirke  
[adg@km.dk](mailto:adg@km.dk)

Sognepræst  
Andreas Riis Damgaard  
Præstevang Kirke, Hillerød  
[ard@km.dk](mailto:ard@km.dk)

Søndagslæsning  
udkommer hver uge på  
[www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning](http://www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning)  
- her kan du også  
tilmelde dig det  
elektroniske nyhedsbrev  
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum  
Vartov — Farvergade 27  
1463 København K  
[hej@grundtvigskforum.dk](mailto:hej@grundtvigskforum.dk)